

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2026-85-25>

УДК 330.131.7-048.28:658.1:664-043.83

ФОРМУВАННЯ МЕХАНІЗМУ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ ГОСПОДАРСЬКИХ РИЗИКІВ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ

FORMATION OF THE MECHANISM FOR NEUTRALIZING ECONOMIC RISKS OF FOOD INDUSTRY ENTERPRISES

Михайлик Ольга Михайлівна

кандидат економічних наук, доцент,
Національний університет харчових технологій
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-0526-1130>

Хоменко Антон Володимирович

здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти,
Національний університет харчових технологій
ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-5807-263X>

Скрипець Поліна Олегівна

здобувачка другого (магістерського) рівня вищої освіти,
Національний університет харчових технологій
ORCID: <https://orcid.org/0009-0000-4396-4772>

Mykhailyk Olha, Khomenko Anton, Skrypets Polina
National University of Food Technologies

У статті запропоновано алгоритм формування механізму нейтралізації господарських ризиків підприємств харчової промисловості та деталізовано його склад – від суб'єктів і об'єктів до організаційно-економічної складової, факторів впливу та заходів контролю, які забезпечують мінімізацію господарських ризиків залежно від рівнів їх виникнення. Дослідження містить: сформовану цілісну структуру функціонального забезпечення механізму нейтралізації ризиків (інформаційне, методичне, нормативно-правове); ключові етапи процесу управління ризиками: ідентифікація, оцінка, вибір методів мінімізації ризику і їх застосування, контроль і моніторинг. Виокремлено основні принципи контролю процесу мінімізації ризиків, серед яких: системність, своєчасність, об'єктивність, безперервність, відповідальність та економічність. Доведено, що впровадження запропонованого механізму дозволяє оптимізувати витрати, підвищити точність прогнозування та забезпечити умови для стабільного розвитку підприємств в кризових умовах.

Ключові слова: ризик, господарський ризик, мінімізація ризиків, механізм нейтралізації, підприємства харчової промисловості.

The article proposes an algorithm for modelling a mechanism for neutralizing economic risks of food industry enterprises and details its composition – from subjects and objects to the organizational and economic component (principles, methods, functions), influencing factors, functional support and control measures that ensure the minimization of economic risks depending on the levels of their occurrence. The main purpose of the mechanism formation is to systematically identify, assess and minimize the negative impact of economic risks on the financial results of the enterprise. The purpose of the research is to develop and provide a theoretical and methodological approaches to formation the mechanism for neutralizing economic risks of food industry enterprises. The research methodology is based on a combination of general scientific and special tools. Systematization is used to develop a theoretical basis for the formation of a mechanism for neutralizing economic risks, as well as comparative analysis and grouping to assess existing scientific views. Theoretical generalization helped to form the final conclusions of the work. The research contains the formed integral structure of the functional support of the mechanism (informational, methodological, regulatory and legal). The article identifies five key stages of risk management: identification, assessment, selection of minimization methods (avoidance, reduction, transfer or acceptance), implementation of measures, and continuous control and monitoring. The basic principles of control of the risk minimization process are allocated, including: consistency, timeliness, objectivity, continuity, responsibility and economy. The effectiveness of

the mechanism depends on the quality of each stage and the continuous improvement of the entire system of control over economic risks at the enterprise and their minimization. It is proved that the implementation of the proposed mechanism allows to optimize costs, increase improve forecasting accuracy and provide conditions for the stable development of the enterprise in crisis conditions.

Keywords: risk, economic risk, risk's minimization, neutralization mechanism, food industry enterprises.

Постановка проблеми. Від початку 2022 року підприємства харчової промисловості функціонують в умовах підвищеної нестабільності та зростаючих економічних ризиків. Це зумовлено, зокрема, підвищенням операційних витрат, розривами логістичних ланцюгів, змінами у споживчих вподобаннях, зниженням купівельної спроможності населення, посиленням конкуренції, як на внутрішніх, так і зовнішніх ринках, та нестійкістю макроекономічного середовища. За таких обставин особливої актуальності набуває формування та впровадження ефективного механізму нейтралізації господарських ризиків підприємств харчової промисловості. Такий механізм є комплексною системою взаємопов'язаних складових, методів, інструментів, що забезпечують своєчасне виявлення, оцінювання та зниження впливу ризиків на діяльність підприємств галузі.

Пошук шляхів удосконалення економічного механізму нейтралізації господарських ризиків зумовлений динамічністю сучасного бізнес-середовища та невпинним посиленням впливу ризикових чинників. За цих умов ефективно управління ризиками набуває вирішального значення для забезпечення конкурентоспроможності підприємства, оскільки дає змогу своєчасно реагувати на потенційні загрози й виклики.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідження проблематики нейтралізації господарських ризиків і розробки економічного механізму їх мінімізації здійснили ряд вчених і фахівців, які представили результати власних досліджень у наукових працях і розробках. Відтак, В. М. Балдинюк [1] детально класифікацію ризиків господарської діяльності та запропонував створити систему управління ризиками, де ключову роль займають засоби мінімізації та нейтралізації ризиків, такі як уникнення ризику (ухилення), попередження ризику (запобігання втратам), прийняття ризику, зниження (оптимізація) ступеню ризику.

Науковці О. В. Гривківська та В. М. Дух [2] пропонують розглядати механізми нейтралізації ризиків, виходячи з певних умов господарської діяльності підприємства, враховуючи внутрішні та зовнішні фактори впливу

на його діяльність. Також автори пропонують сформувати систему інструментів задля мінімізації впливу ризиків, включаючи стратегії запобігання, розподілу та компенсації збитків [2]. Т. В. Цвігун [12] розглядає механізм управління ризиками як необхідну складову управління підприємством, яка дозволяє своєчасно реагувати на негативні фактори внутрішнього та зовнішнього середовища. Комплексний підхід до класифікації, оцінки та мінімізації операційних ризиків виробничих підприємств та вибору методів їх нейтралізації запропоновано у праці І. Б. Хоми та І. І. Кіцкайло [11]. Колектив авторів Т. А. Васильєв, С. В. Леонов та Я. М. Кривич [3] дослідили теоретичні та прикладні аспекти процесу управління ризиками, зокрема ідентифікації ризиків, їх аналізу та методів оцінювання, виокремивши традиційні кількісні методи оцінки.

За поглядом авторів О.В. Михайленко та С. М. Ніколаєнко [5] управління ризиками є процесом, що включає: ідентифікацію та оцінку, методи реагування та мінімізації втрат задля забезпечення стабільної роботи підприємств в умовах невизначеності. О. П. Овсак, О. П. Назаренко та О. В. Примаченко [6] у своєму дослідженні застосували системний підхід до мінімізації негативного впливу невизначеності на діяльність підприємств та запропонували поетапний підхід управління ризиками господарської діяльності підприємств. Ю. С. Ремига, Н. С. Прокопенко та Д. В. Щербатих [7] пропонують формування структури механізму нейтралізації ризиків аграрних підприємств, що включає ідентифікацію, оцінку, моніторинг та заходи протидії ризикам у межах стратегії планування економічної безпеки.

Дослідження І. М. Чмутової та співавторів [13] присвячене обґрунтуванню структури механізму ризик-менеджменту організації, що полягає в інтеграції регламентаційної складової із забезпечувальною складовою (інструментарій і технології прийняття рішень), а також у чіткому розмежуванні суб'єктів та об'єктів управління, поєднанню кількісних та якісних методів аналізу. Актуальні питання формування ефективного фінансового механізму для мінімізації ризиків сільськогосподарських підприємств в контексті концепції ста-

лого розвитку досліджували І. Д. Самошкіна та Є. С. Гриб [8], які акцентували увагу на екологічних і соціальних загрозах, що впливають на сталість аграрного сектору економіки.

Особливого значення набуває дослідження колективу авторів І. М. Посохова, В. Г. Дюжева, Ю. В. Жадан, С. В. Суслікова, І. О. Новік [10], які розробили структурно-логічну схему формування механізму управління ризиками переробних підприємств та деталізували її складові елементи, за допомогою організаційно-економічних заходів, спрямованих на мінімізацію та нейтралізацію ризиків, встановили рівень ризиковості підприємств олійно-жирової галузі та оцінили ефективність їх впровадження.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на значну кількість наукових напрацювань, ряд питань, присвячених формуванню механізму нейтралізації господарських ризиків потребує вдосконалення, зокрема уточнення основних етапів реалізації процесу контролю і мінімізації ризиків, деталізації функціонального забезпечення процесу мінімізації господарських ризиків на підприємствах харчової промисловості.

Постановка завдання. Метою дослідження є розроблення та наукове обґрунтування теоретико-методичних підходів до формування механізму нейтралізації господарських ризиків підприємств харчової промисловості.

Виклад основного матеріалу дослідження. Формування механізму нейтралізації господарських ризиків потребує чіткої стратегії щодо процесу управління ними – від ідентифікації (виявлення) ризиків до вибору методів та прийомів щодо забезпечення контролю над ними. Запропонований алгоритм, наведений на рис. 1, забезпечує систему взаємопов'язаних складових, спрямованих на ефективне управління та мінімізацію негативного впливу ризиків на діяльність підприємств харчової промисловості.

Результативність функціонування такого механізму є визначальним чинником фінансової та економічної стабільності, рівня конкурентоспроможності та довгострокової життєздатності підприємства в умовах мінливого ринкового середовища.

Для більш глибокого осмислення складових економічного механізму нейтралізації господарських ризиків на підприємствах харчової промисловості нами деталізовано функціональне забезпечення процесу їх мінімізації, що охоплює сукупність інструментів і

ресурсів, необхідних для ефективного функціонування такого механізму (табл. 1).

На етапі ідентифікації ризиків господарської діяльності основним завданням є комплексний аналіз зовнішнього та внутрішнього середовища підприємства. Такий аналіз дає можливість ідентифікувати потенційні джерела ризиків і форми їх прояву, що здатні негативно впливати на фінансові результати та послабити економічну стійкість. Відповідно, початковим кроком є визначення чинників зовнішнього і внутрішнього середовища, які безпосередньо впливають на рівень ризику (рис. 2).

Забезпечення контролю над господарськими ризиками реалізується через послідовні етапи: ідентифікації господарських ризиків, оцінки господарських ризиків, вибору методів мінімізації та контролю (рис. 1). Кожний етап реалізації процесу контролю і мінімізації ризиків вимагає використання специфічних методів і здійснення певних заходів.

На першому етапі ідентифікації виявляються всі потенційні джерела виникнення господарських ризиків та складається реєстр цих ризиків. На другому етапі – оцінці господарських ризиків – визначається ймовірність виникнення ризику та можливий розмір збитків. Оцінка може проводитися як за якісним підходом (низький, середній, високий), так і за кількісним (у грошовому вираженні).

Третій етап передбачає вибір стратегії та методів мінімізації ризиків. Водночас, у методичному посібнику Міністерства фінансів України [4] запропоновано реагувати на ідентифіковані та вже оцінені ризики враховуючи методи: уникнення, зменшення, передачі та прийняття ризику.

Уникнення господарського ризику здійснюється шляхом припинення або призупинення діяльності (функції, процесу, операції), яка призводить до підвищення значення ризику. Зменшення ризику здійснюється через вжиття певних заходів, які сприяють зменшенню або повному усуненню ймовірності його виникнення та/або впливу. Передача, розподіл або розділення – передбачає зменшення ймовірності виникнення або впливу господарського ризику шляхом його перенесення або розподілу (поділу) частини цього ризику з іншими учасниками. Прийняття ризику передбачає відсутність заходів реагування в установі щодо такого господарського ризику [4, с. 18].

Впровадження обраних методів мінімізації господарських ризиків здійснюється на четвертому етапі – реалізації заходів, проєктів,

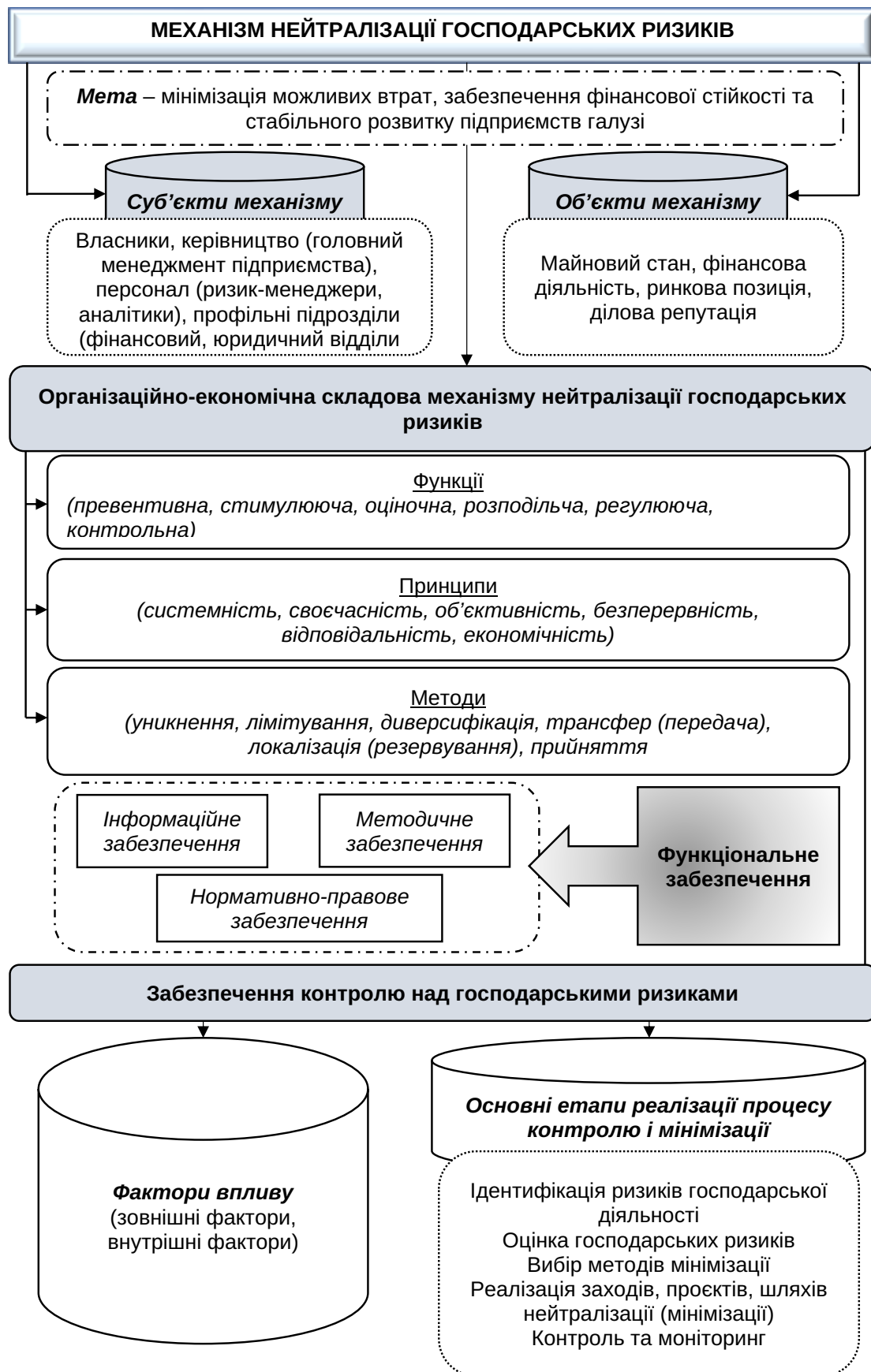

Рис. 1. Механізм нейтралізації господарських ризиків підприємств харчової промисловості

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 2; 3; 5; 6; 9; 10; 12]

Таблиця 1

Функціональне забезпечення механізму нейтралізації господарських ризиків на підприємствах харчової промисловості

Вид забезпечення	Тип забезпечення	Характеристика
Інформаційне	Внутрішнє	Звітність підприємства (фінансова, податкова), дані про продажі, витрати, запаси, результати внутрішнього аудиту.
	Зовнішнє	Інформація про ринок (ціни, конкуренти), законодавчі зміни, макроекономічні показники (інфляція, ВВП), аналітичні огляди.
Методичне	Методи ідентифікації	SWOT-аналіз, аналіз чутливості, мозковий штурм ін.
	Методи кількісної оцінки	Статистичні методи (дисперсія, стандартне відхилення), імітаційне моделювання (метод Монте-Карло) та ін.
	Методи якісної оцінки	Експертні оцінки, рейтингові системи та ін.
	Методи мінімізації господарських ризиків	Диверсифікація, страхування, хеджування, резервування та ін.
Нормативно-правове	Внутрішні документи	Статут підприємства, положення про управління і контроль над ризиками, посадові інструкції, внутрішні регламенти.
	Зовнішні документи	Чинні законодавчо-нормативні акти, галузеві нормативи, міжнародні стандарти.

Джерело: сформовано авторами на основі [2; 5; 6; 9; 12]

Таблиця 2

Принципи контролю процесу мінімізації господарських ризиків на підприємстві

Принцип	Зміст та опис
1. Системність	Контроль має охоплювати всі етапи реалізації економічного механізму – від ідентифікації до моніторингу. Він повинен бути інтегрований у загальну систему управління підприємством, забезпечуючи взаємозв'язок і взаємодію всіх підрозділів, що дозволяє уникнути фрагментарного підходу та розглядати господарські ризики в контексті діяльності всього підприємства.
2. Своєчасність	Контроль повинен здійснюватися регулярно, а не лише після настання негативних подій. Своєчасний моніторинг показників ризику дозволяє швидко реагувати на зміни та вживати превентивні заходи, що значно знижує ймовірність збитків та підвищує адаптивність підприємства до змін зовнішнього і внутрішнього середовища.
3. Об'єктивність	Оцінка ефективності механізму мінімізації господарських ризиків має ґрунтуватися на достовірних і неупереджених даних. Контроль не повинен залежати від особистих інтересів чи суб'єктивних суджень. Для цього використовуються чіткі критерії, статистичні дані та результати аудиторських перевірок.
4. Безперервність	Процес контролю не є одноразовою дією, а циклічним і постійним. З огляду на динамічність ринкового середовища, моніторинг ризиків та оцінка ефективності заходів повинні проводитися постійно, що дозволяє оперативно вносити корективи в стратегію мінімізації господарських ризиків, що підвищує гнучкість підприємства.
5. Відповідальність	Чітке визначення відповідальних осіб за кожний етап контролю. Кожен керівник підрозділу, відповідальний за певний вид господарського ризику (фінансовий, виробничий тощо), повинен мати повноваження та нести персональну відповідальність за виконання заходів з їх мінімізації.
6. Економічність	Витрати на здійснення контролю не повинні перевищувати потенційний ефект від мінімізації господарських ризиків. Система контролю має бути раціональною та ефективною з точки зору співвідношення «витрати – результат».

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 6; 9; 12]

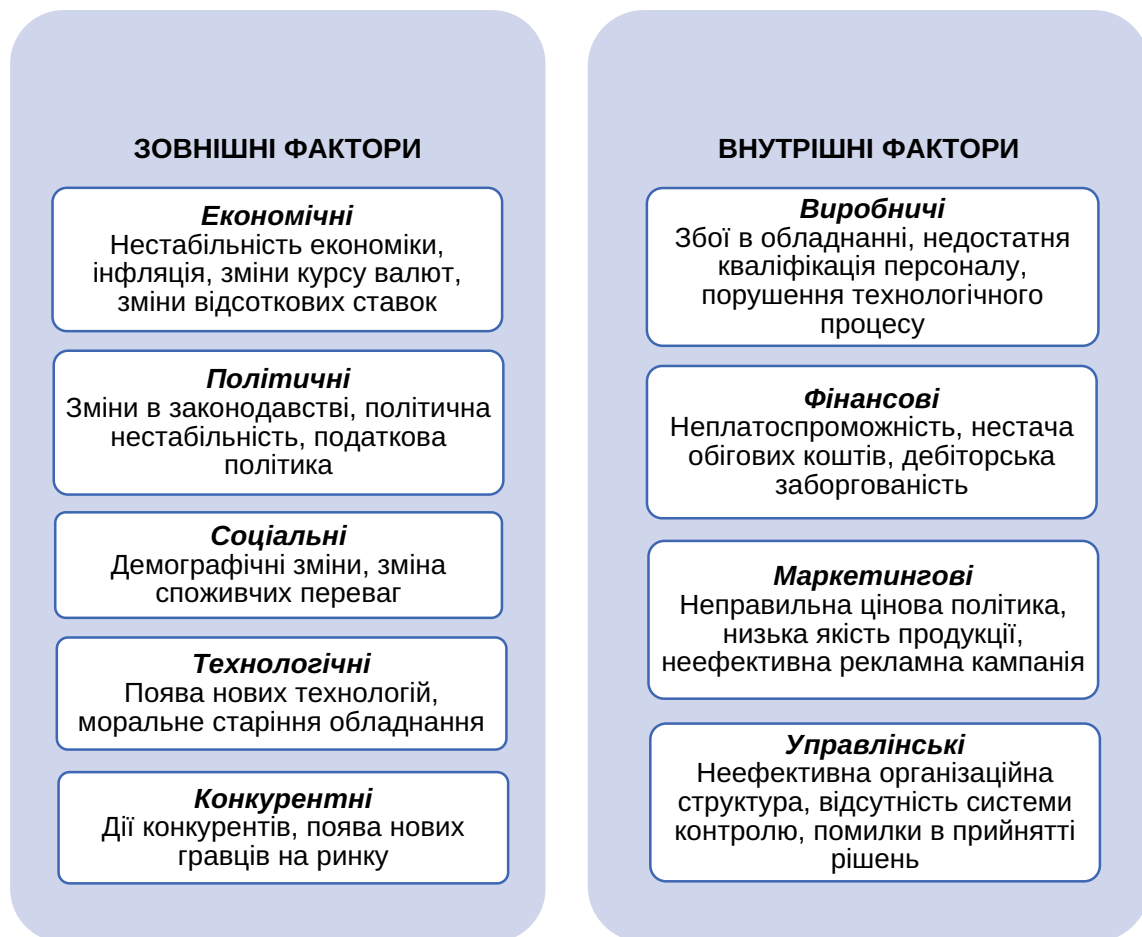

Рис. 2. Фактори впливу забезпечення контролю над господарськими ризиками підприємства

Джерело: сформовано авторами на основі [1; 5; 6; 9; 12]

шляхів нейтралізації (мінімізації). Постійне відстеження господарських ризиків й оцінка ефективності реалізованих заходів з їх мінімізації забезпечується через п'ятий етап – контролю і моніторингу [9].

На рис. 3 показано ключові етапи процесу контролю і мінімізації господарських ризиків підприємства в межах економічного механізму.

Для забезпечення ефективності процесу контролю мінімізації господарських ризиків на підприємстві, в межах економічного механізму, необхідне дотримання комплексу фундаментальних принципів [9]. Вони становлять теоретичну та практичну основу формування системи контролю, що забезпечує своєчасне виявлення відхилень, коригування дій та сприяє досягненню запланованих стратегічних цілей (табл. 2).

Підсумовуючи результати теоретичних обґрунтувань, засвідчуємо, що «механізм нейтралізації господарських ризиків на підприємстві» є циклічним процесом, у якому

всі складові взаємопов'язані та взаємодоповнюють одна одну. Ефективність цієї системи визначається якістю виконання кожного етапу та постійним удосконаленням контролю над ризиками та їх мінімізацією.

Дослідження понятійно-категоріального апарату на основі аналітичного огляду літературних джерел щодо формування механізму мінімізації господарських ризиків на підприємстві, дає змогу з авторської позиції доповнити, що «економічний механізм нейтралізації господарських ризиків підприємства» являє собою комплексну систему економічних і фінансових методів, інструментів і заходів, спрямованих на ідентифікацію, оцінку, контроль та зменшення негативного впливу господарських ризиків на результати діяльності суб'єктів бізнесу [9].

Висновки. Запропонований механізм нейтралізації господарських ризиків поєднує суб'єкти, об'єкти, принципи, методи мінімізації, фактори впливу, функціональне забез-

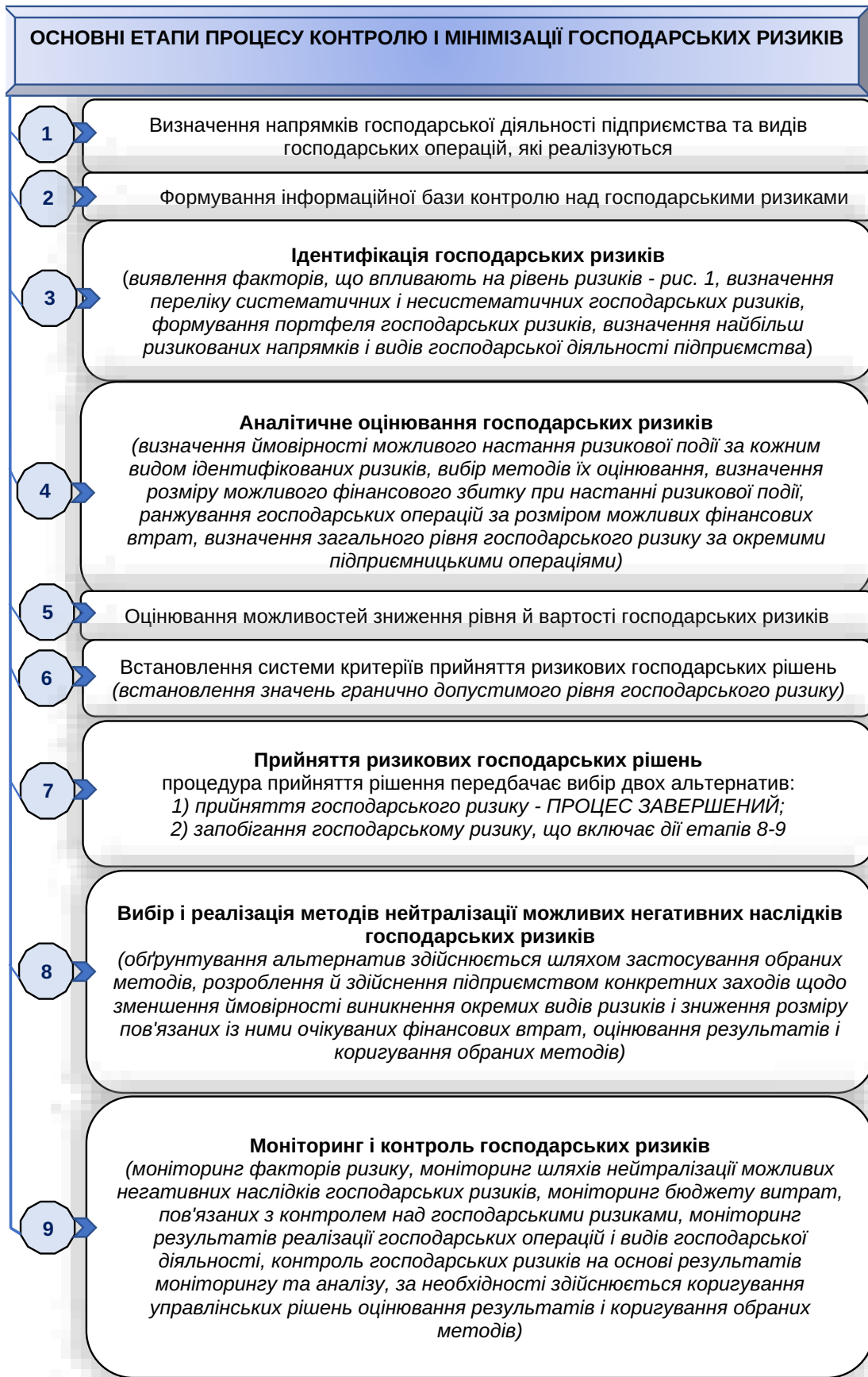

Рис. 3. Основні етапи процесу контролю і мінімізації господарських ризиків підприємства в межах економічного механізму

Джерело: сформовано авторами на основі [5; 6; 9; 12]

печення та заходи контролю і мінімізації господарських ризиків. Основні етапи реалізації процесу контролю і мінімізації включають ідентифікацію ризиків господарської діяльності, їх оцінку, вибір методів мінімізації, реалізацію заходів, проєктів, шляхів нейтралізації (мінімізації), моніторинг і контроль. Для забезпечення стабільності та сталого розвитку підприємствам харчової промисловості варто впроваджувати інноваційні технології ризик-контролю, вдосконалювати організаційну структуру управління ризиками та оптимізу-

вати процедури моніторингу. Розробка та реалізація таких заходів дозволяє підприємствам не лише знизити рівень негативних втрат, але й створити передумови для стабільного розвитку в умовах воєнного стану та економічної нестабільності.

Формування механізму нейтралізації господарських ризиків та його вдосконалення, сприяє оптимізації витрат і контролю над ризиками, підвищенню точності прогнозування та покращенню якості прийняття управлінських рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Балдинюк В. М. Управління ризиками господарської діяльності підприємства та шляхи їх зниження. *Економіка та суспільство*. 2023. № 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-1>.
2. Гривківська О. В., Дух В. М. Механізми нейтралізації економічних та фінансових ризиків підприємства. *Економіка та управління підприємствами*. 2023. № 3. С.43-51. DOI: <https://doi.org/10.36919//2312-7812.3.2023.43>.
3. Економічний ризик: методи оцінки та управління : навч. посібник / [Т.А. Васильєва, С. В. Леонов, Я. М. Кривич та ін.] ; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 208 с.
4. Методичний посібник щодо аспектів управління ризиками, як складової системи внутрішнього контролю у розпорядника бюджетних коштів. Міністерство фінансів України. URL: https://mof.gov.ua/storage/files/dod_%203%20Методичний%20посібник%20щодо%20аспектів%20управління%20ризиками.pdf. (дата звернення 10.03.2026).
5. Михайленко О. В., Ніколаєнко С. М., Насіканова О. О. Управління ризиками діяльності підприємства. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2017. № 6(62). С. 144-147.
6. Овсак О. П., Назаренко О. П., Примаченко О. В. Етапи та складники управління ризиками господарської діяльності підприємства. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління*. 2019. № 1 (18). С.155-161.
7. Ремига Ю. С., Прокопенко Н. С., Щербатих Д. В. Формування механізму нейтралізації ризиків у системі стратегічного планування економічної безпеки аграрних підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2026. Вип. 1 (84). С. 491-498. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.84-76>.
8. Самошкіна І. Д., Гриб Є. С. Фінансовий механізм управління ризиками сталого розвитку аграрного сектору економіки. *Економіка та суспільство*. 2023. №48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-62>.
9. Скрипець П. О. Економічний механізм мінімізації господарських ризиків на підприємстві: кваліфікаційна робота магістра : 051 Економіка. Київ : НУХТ, 2025. 188 с.
10. Формування механізму управління ризиками переробних підприємств: монографія / За ред. І. М. Посохова, В. Г. Дюжева, Ю. В. Жадан, С. В. Суслікова, І. О. Новік. Харків: Видавництво Іванченка І. С., 2022. 278 с.
11. Хома І. Б., Кіцкайло І. І. Формування механізму нейтралізації ризику від операційної діяльності виробничих підприємств. *Держава та регіони*. 2020. № 1 (112). С. 131-136. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-1-22>.
12. Цвігун Т. В. Механізм управління ризиками в системі управління підприємством. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : «Економіка і менеджмент»*. 2017. № 23(2). С. 9-13. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_23%282%29__4 (дата звернення 10.03.2026).
13. Чмутова І. М., Давидова І. М., Власов Д. В. Науково-аналітичне обґрунтування механізму управління ризиками в умовах невизначеності: підходи, принципи, інструментарій. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*. 2026. №1(19). С. 453-463. DOI: <http://doi.org/10.32750/2026-0139>.

REFERENCES:

1. Baldinyuk V. M. (2023) Upravlinnia ryzykamy hospodarskoi diialnosti pidpriemstva ta shliakhy yikh znyzhenia [Managing risks of the enterprise's economic activities and ways to reduce them]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, no 57. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-1> (in Ukrainian).

2. Hryvkivska, O. V. & Duh, V. M. (2023) Mekhanizmy neitralizatsii ekonomichnykh ta finansovykh ryzykiv pidpriemstva [Mechanisms for neutralizing the economic and financial risks of the enterprise]. *Ekonomika ta upravlinnia pidpriemstvamy – Economics and business management*, no 3, pp. 43-51. DOI: <https://doi.org/10.36919//2312-7812.3.2023.43> (in Ukrainian).

3. Vasilyeva, T. A., Leonov, S. V. & Kryvykh, Ya. M. (2015) Ekonomichniy ryzyk: metody otsinky ta upravlinnia [Economic risk: methods of assessment and management]. navch. posibnyk [a textbook]. Symu : State Higher Educational Institution "UABS NBU". 208 p. (in Ukrainian).

4. Metodychnyi posibnyk shchodo aspektiv upravlinnia ryzykamy, yak skladovoi systemy vnutrishnoho kontroliu u rozporiadnyka biudzhethnykh koshtiv. Ministerstvo finansiv Ukrainy [Methodological possibilities were examined in terms of risk management aspects, such as the internal control systems of the budget administrator. Ministry of Finance of Ukraine]. Available at: URL: https://mof.gov.ua/storage/files/дод_20320Методичний20посібник20щодо20аспектів20управління20ризиками.pdf. (accessed March 10, 2026).

5. Mykhailenko, O. V., Nikolaenko, S. M. & Nasikanova, O. O. (2017) Upravlinnia ryzykamy diialnosti pidpriemstva [Risk management of the enterprise]. *Problemy systemnoho pidkhodu v ekonomitsi – Problems of a systemic approach in economy*, no 6(62), pp. 144-147 (in Ukrainian).

6. Ovsak, O. P., Nazarenko, O. P. & Primachenko, O. V. (2019) Etapy ta skladnyky upravlinnia ryzykamy hospodarskoi diialnosti pidpriemstva [Stages and compositions of risk's management of the enterprise economic activity]. *Skhidna Yevropa: ekonomika, biznes ta upravlinnia – Eastern Europe: Economy, Business and Management*, no 1 (18), pp.155-161 (in Ukrainian).

7. Remyha, Yu. S., Prokopenko, N. S., & Shcherbatykh, D. V. (2026) Formuvannia mekhanizmu neitralizatsii ryzykiv u systemi stratehichnoho planuvannia ekonomichnoi bezpeky ahrarnykh pidpriemstv [Formation of a risk neutralization mechanism in the system of strategic planning of economic security of agricultural enterprises]. *Biznes-navihator – Business Navigator*, no 1 (84), pp. 491-498. DOI: <https://doi.org/10.32782/business-navigator.84-76> (in Ukrainian).

8. Samoshkina, I. D. & Hryb, Ye. S. (2023) Finansovyi mekhanizm upravlinnia ryzykamy staloho rozvytku ahrarnoho sektoru ekonomiky [Financial mechanism of risk management for sustainable development of the agricultural sector of the economy] *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and society*, no 48. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-62> (in Ukrainian).

9. Skrypets, P. O. (2025) Ekonomichniy mekhanizm minimizatsii hospodarskykh ryzykiv na pidpriemstvi [Economic mechanism for minimizing economic risks at the enterprise]. Master's thesis : 051 «Economics». Kyiv : NUFT, 188 p. (in Ukrainian).

10. Posokhova, I. M., Dyuzheva, V. G., Zhadan, Yu. V., Suslikova, S. V. & Novik, I. O. (2022) Formuvannia mekhanizmu upravlinnia ryzykamy pererobnykh pidpriemstv [Formation of a risk management mechanism for processing enterprises]. monohrafiya [a monograph]. Kharkiv : Vydavnytstvo Ivanchenka I. S. 278 p. (in Ukrainian).

11. Khoma, I. B. & Kitskailo, I. I. (2020) Formuvannia mekhanizmu neitralizatsii ryzyku vid operatsiinoi diialnosti vyrobnychyykh pidpriemstv [Formation of risk neutralization mechanism from operating activities of production enterprises] *Derzhava ta rehiony – State and regions*, no 1 (112), pp. 131-136. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-1-22> (in Ukrainian).

12. Tsvihun T. V. (2017) Mekhanizm upravlinnia ryzykamy v systemi upravlinnia pidpriemstvom [The mechanism of risk management in the system of enterprise administration]. *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu. Seriya : Ekonomika i menedzhment – Scientific Bulletin of the International Humanitarian University. Series: Economics and Management*, no 23(2), pp. 9-13. Available at: URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvmgu_eim_2017_23%282%29__4 (accessed March 10, 2026).

13. Chmutova, I. M., Davydova, I. M. & Vlasov, D. V. (2026) Naukovo-analitychne obgruntuvannia mekhanizmu upravlinnia ryzykamy v umovakh nevyznachenosti: pidkhody, pryntsypy, instrumentarii [Scientific and analytical substantiation of an organizational risk management mechanism under uncertainty: approaches, principles, and tools]. *European scientific journal of Economic and Financial innovation*, no 1(19), pp. 453-463. DOI: <http://doi.org/10.32750/2026-0139> (in Ukrainian).

Дата надходження статті: 29.03.2026

Дата прийняття статті: 20.04.2026

Дата публікації статті: 24.04.2026